

Wrocław, dnia 07.07.08 r.

W odpowiedzi na zadane pytanie, czy nasze Centrum powinno na zaświadczeniach dla krwiodawców zamieszczać informację, do której godziny dawcy przysługuje dzień wolny od pracy, oświadczam co następuje;

W świetle art. Art.9.1. ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. „o publicznej służbie krwi” Dz.U. Z 1997 r. Nr 106 poz 681 z późn. zm./ zasłużonemu honorowemu dawcy krwi i honorowemu dawcy krwi **przysługuje zwolnienie od pracy w dniu, w którym oddaje krew**. Interpretacja tego przepisu prowadzi do wniosku, że intencją ustawodawcy było, aby honorowi dawcy krwi byli ustawowo zwolnieni od pracy w dniu w którym oddają krew. Jest to oczywiście podyktowane koniecznością regeneracji organizmu dawcy, który na skutek ubytku krwi może odczuwać osłabienie, a zatem jego percepcja jak i sprawność mogą być obniżone.

Wątpliwości budzi jednak przepis wykonawczy do kodeksu pracy, a to rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 15 maja 1996r. w sprawie sposobu usprawiedliwiania nieobecności w pracy oraz udzielania pracownikom zwolnień od pracy (Dz.U. z 1996r., Nr 60, poz. 281). Otóż w świetle §12 tegoż rozporządzenia, **pracodawca jest obowiązany zwolnić od pracy pracownika będącego krwiodawcą na czas oznaczony przez stację krwiodawstwa w celu oddania krwi**. Przepis ten można interpretować dwojako, a mianowicie przyjąć, że czas oznaczony przez stację krwiodawstwa w celu oddania krwi określa się poprzez wskazanie dnia w którym krew została oddana, bądź też należy w zaświadczeniu ściśle określić czas przeznaczony na oddanie krwi, a w konsekwencji zwolnienie od pracy dotyczyłoby wyłącznie czasu niezbędnego na oddanie krwi. Uważam jednak, że przepisy ustawy o służbie krwi mają pierwszeństwo co do określenia uprawnień krwiodawcy i w mojej ocenie w myśl przepisów ustawy o służbie krwi **zwolnienie od pracy przysługuje w dniu, w którym krwiodawca oddaje krew, a RCKiK ma obowiązek wydać zaświadczenie o oddaniu krwi przez krwiodawcę wskazując dzień tej czynności, nie określając granic czasowych zwolnienia**.

Odnosząc się natomiast do problemu związanego z krwiodawcami, którzy oddają krew przed pracą w godzinach nocnych w związku z czym ich zwolnienia od pracy są respektowane przez pracodawców tylko w ograniczonym zakresie tj. do godziny 24:00 danego dnia, informuję, że w mojej ocenie takiemu pracownikowi przysługuje zwolnienie od pracy w dniu w którym oddał krew, a jeżeli jego dzień pracy rozpoczyna się o godzinie 22:00 to zwolnienie obejmuje cały jego „dzień” pracy tj. np. do 6:00 rano dnia następnego. Wynika to z wykładni celowościowej

przepisu art. 9 ustawy „o publicznej służbie krwi” w świetle którego honorowemu dawcy krwi **przysługuje zwolnienie od pracy w dniu, w którym oddaje krew.** Dzień ten należy rozumieć jako dzień pracy pracownika, a w ww. sytuacjach dzień pracy takich pracowników rozpoczyna się w godzinach wieczornych a kończy w godzinach rannych następnego dnia.

Zastrzegam jednak, że niniejsza opinia została wydana dla RCKiK we Wrocławiu i w żaden sposób nie może wiązać zakładów pracy naszych krwiodawców. Zwracam uwagę, że krwiodawcom w razie naruszenia ich praw przez pracodawców przysługuje szereg środków prawnych, włącznie z drogą sądową i jeżeli do takich sytuacji dochodzi to winni oni ze swych praw korzystać.

Radca prawny

Maria Barwaniec